

Asia: OPH-207-2021

Luonnos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteista

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit luvusta 1 Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat ry (Opsia) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden luonnoksesta.

1.1 Koulutuksen tavoitteet

Koulutuksen tavoitteet on kuvattu kohtalaisen selkeästi. Kohdassa ” ohjata opiskelijaa opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan” tulee selventää, mitä tarkoitetaan ”työelämäsuunnitelmalla”. Opetussuunnitelman perustetekstin käsitteiden tulee olla yleisesti tunnettuja ja kaikille samalla tavoin ymmärrettäviä. Uusien käsitteiden luomista tulisi välttää. Perusopetuksen lisäopetuksen ops-perusteiden tavoiteosan tavoiteilmaisuja voisi tuoda TUVA-koulutuksen tavoitteisiin.

1.2 Koulutuksen kohderyhmä

Koulutuksen kohderyhmä on määritelty riittävällä tarkkuudella.

”Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle.” Koulutuksen rakenne mahdollistaa opiskelijan yksilölliset valinnat ja tavoitteiden asettamisen, mutta käytännössä tämä saattaa olla koulutuksen järjestäjälle ja opetushenkilöstölle haastava tehtävä. Opiskelijaryhmät tulevat olemaan hyvin heterogeenisiä.

”Tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan kokonaiskuntoutusta. Pääpaino on pedagogisessa oppimista tukevassa kuntoutuksessa eli toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Pedagogisen kuntoutuksen lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.”

– Tässä kappaleessa, joka sisältää tärkeitä seikkoja, luodaan käsite ”pedagoginen kuntoutus”. Perusteissa ei tulisi luoda enää uusia käsitteitä, vaan kieltä tulisi päinvastoin yksinkertaistaa ja tehdä luettavammaksi sekä konkreettisemmaksi.

1.3 Koulutuksen arvoperusta

TUVA-koulutuksen arvoperustaan on lisättävä viittaus perustuslain mukaisiin sivistyksellisiin oikeuksiin ja Lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen oikeus oppimiseen ja hyvinvointiin.

1.4 Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen rakenne on suunniteltu perustuvaksi opiskelijan yksilöllisiin valintoihin, joka on samalla aikaa joustava ratkaisu, mutta myös haaste opiskelijan ohjaukselle. Yksilöllisistä valinnoista tulee muodostua järkevä kokonaisuus.

Koulutuksen muodostuminen perustuu viikkoihin, joka ei ole ammatillisen koulutuksen osaamisperusteisuuden lähtökohta. Opintojen lähtökohtana tulee olla aikaisemman osaamisen ja taitojen lisääminen sekä tutkintokoulutukseen pääseminen.

Opiskelijan näkökulmasta koulutuksen muodostumisessa on tärkeää, että TUVA-koulutus on päämäärätietoista ja valmentaa opiskelijaa kohti hänen tavoitettaan.

Kommentit luvusta 2 Laaja-alainen osaaminen tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa

Laaja-alainen osaaminen nähdään hyvänä osana, muodostaa jatkumon tutkintotavoitteiseen 2. asteen opintoihin.

Kommentit luvusta 3 Koulutuksen järjestäminen

Ruotsinkielisen koulutuksen erityiskysymykset on huomioitava ja ratkaistava.

Oikeus saada ohjausta on määritelty ajallisesti turhan yksityiskohtaisesti (22 tuntia / 1 tunti on 60 min/ viikkoa kohti). Tällainen määrittely on ristiriidassa lukiokoulutuksen ja erityisesti ammatillisen koulutuksen laajuuden kuvaamisen kanssa. Koulutuksen järjestäjä kyllä huolehtii riittävästä yksilöllisestä ohjauksesta ja yksilöllisesti esitetty ohjauksen määrä ei joissakin tapauksissa ole riittävä.

Kommentit luvusta 4 Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

Hyväksytty/ hylätty -tarkkuus arvioinnissa ei riitä vaan opiskelumotivaation kannalta oppimisen arvioinnin tulee olla monipuolisempaa ja tarkemmin tuloksia ja osaamista kuvaavaa. Huoltajien informointi ja mukana pitäminen on keskeistä.

Kommentit luvusta 5 Muut koulutusta koskevat määräykset

-

Kommentit luvusta 6 Koulutuksen osat

Eri viikkomäärät eri moduuleissa saattavat tehdä kokonaisuudesta vaikeasti hahmotettavan.

Yleisiä kommentteja ja huomioita tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) perusteluonnoksesta

Tutkintoon valmentavan koulutuksen perusteet ovat pääosin väljät ja ne mahdollistavat opiskelijoiden ja paikallisten tarpeiden huomioimisen.

Opiskelijalähtöiset, yksilölliset opintopolut tulee rakentaa siten, että opiskelijoiden yhdessä oppimista vahvistetaan.

Myös perusopetuksen päättötodistusta vailla olevat voivat osallistua ja TUVA:aan hakeutuessa ei tarvitse tietää, missä jatkaa (lukio/ ammatillinen).

Koulutuksen laatuun ja koulutukselliseen tasa-arvoon on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Koulutuksen järjestäjille tulee mahdollisesti tarve lisätä tuva-koulutuksen määrää.

TUVA-koulutuksen toteutussuunnitelmien teko ja niiden toimeenpano on vaativa prosessi. Tarvitaan riittävä tuki valtakunnallisesti kaikille koulutuksen järjestäjille.

Lehmusvaara Virpi
Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat ry